

ZVONČEK

8

1 9 3 2 — 1 9 3 3

VSEBINA OSMEGA ZVEZKA

	Stran
1. Francè Podrekar: Piruh. Risba	169
2. Vinko Bitenc: Punčka iz lecta. Velikonočna bajka	170
3. Danilo Gorinšek: Kdo lovi? Pesemca	172
4. Dravski: Največje slovensko jezero	173
5. Ž. Cvetkovič: Srbske otroške velikonočne igre	175
6. Dr. V. Korun: Spomini na veliko noč	176
7. Vinko Bitenc: Ugrabljeni kraljevič. Pravljica	177
8. Hlaček in Biba. Vesele zgodbe dveh neugnancev. 6. Velika noč	180
9. Dr. Roman Savnik: Clovek — otrok prirode. Jetniki afriškega pragozda	182
10. B. V. Radoš: Mlado jutro. Pesem	183
11. Punčka, najstarejša igračka	184
12. Arnošt Adamič: Deček iz sirotišnice. Povest	185
13. Oskar Hudales: Kaj je povedal bofer Matjaž. 7. V Guatemali	188
14. Zdravnik in bolnik. Indijska pripovedka	189
15. E. Gangl: Bogastvo. Pesem	189
16. Zastavice za brihtne glavice. Rešitev in rešivci. Velikonočne nagrade. Drobne zanimivosti	190
17. Iz mladih peres. Prispevki »Zvončkarjev«	192
18. Kotiček gospoda Doropoljskega	Tretja stran ovitka
19. Stric Matic — s košem novic	Četrta stran ovitka

»Zvonček« izhaja med šolskim letom v zvezkih vsak mesec in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za četrť leta 7-50 Din. Posamezni zvezki po 3 Din.

Uprava »Zvončka« je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6, Učiteljska tiskarna. — Na ta naslov pošiljajte naročnino in reklamacije!

Na naročila brez istodobno vpslane naročnine se ne oziramo.

Rokopise pošiljajte na naslov: Uredništvo »Zvončka« v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitve ugank, nalog itd. sprejemamo le prvih 8 dni po odpravi vsakega zvezka.

Glavni in odgovorni urednik: Dr. Pavel Karlin. — Izdaja, zalaga in tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Strukelj).

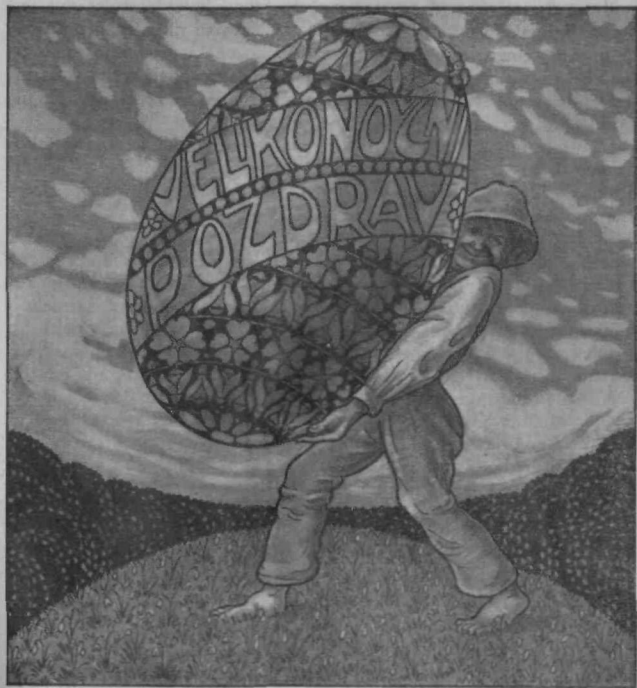
ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA MLADINO

Leto XXXIV

Štev. 8

April 1933

Piruh

PUNČKA IZ LECTA

VINKO BITENC

(Velikonočna bajka)

Če mislite, da ste že kdaj videli živo punčko iz lecta, se hudo motite, otroci! Še nobeden izmed nas je ni videl, ne jaz, ne vi, kaj šele, da bi slišali njen glasek, ki je baje tako mil in nežen, da se vsakemu, ki ga sliši, stori inako od same sreče.

Stari branjevec Groga, tisti, ki prodaja po semnjih različne sladkarije in igračke, pa pravi, da je videl in slišal živo punčko iz lecta tam v daljni Bajni deželi, kamor je bil šel prodajat svojo robo. Le poslušajte!

Branjevec Groga je že star možak, blizu devetdeset let mu je, pa je še krepak in čvrst, kakor malokdo. Zato se ni ustrašil pota na velikonočni semenj v Bajno deželo. Pritlikavci, ki prebivajo tam, so sila dobri ljudje in ne skoparijo z denarjem. Zategadelj se da v Bajni deželi dobro kupčevati. Branjevec Groga je bržčas to vedel, drugače bi ne bil krenil na tako daljno pot.

Svojo stojnico je postavil Groga ob županovi hiši, ki je bila tako majhna, da je Groga lahko gledal čez njeno streho. Če so hoteli pritlikavci kaj kupiti na stojnici, so si morali pristaviti pručico, sicer bi ne mogli delati kupčij z Grogo.

Semenj je bil sila živahen. Sredi trga so pritlikavci barvali velikonočne pisanke. Z majhnih vozičkov so zlagali jajca na poseben prostor, kjer so že čakali slikarji s čopiči. Ti so pričeli z delom tako urno in spretno, da je bilo jajce na mah pobarvano in poslikano z najrazličnejšimi podobami. Takih piruhov Groga še svoj živ dan ni videl.

Ob treh popoldne je prišel h Grogovi stojnici župan z občinskimi odborniki. Pristavili so k stojnici pručico in župan je stopil nanjo. Pričelo se je barantanje, da nikoli tega. Pa ne, da bi bil župan skop človek; tisto ne. Samo vseč mu ni bila skoro nobena reč. Groga je ponujal to, ponujal ono — pa nič! Slednjič se je župan vendar odločil. Kupil si je medeno punčko iz lecta. Gospodje odborniki so punčko svečano odnesli; toda ne na županov dom, nego na trg. Tam so jo položili med izgotovljene pisanke na ogled ljudstvu, da bi videlo, kaj si je župan privoščil za praznike.

Ob štirih se je pričela velikonočna procesija. Veselo so pritrkavali zvončki v lični cerkvi, ki je bila tako nizka, da je Groga stopil na prste in je lahko gledal skozi line na stolpu.

Procesija je bila zelo živahna. Nekateri pritlikavci so nosili bandeda v živih barvah, drugi pa krasne pisanke na majhnih lesenih nosilnicah.

Gospodje občinski odborniki z županom na čelu so menjaje se nosili — punčko iz lecta.

Sijajna je bila ta punčka. Na smeh se je držala, imela je sinje modre oči, majhen nosek, drobna usteca in svetloplave kodre. Čez modrordeče krilo pa se ji je vilo vse polno sladkornih niti.

Ob petih se je zgodilo čudo: punčka iz lecta je oživila. Groga se je naslonil z rokama na županovo streho in gledal čudežni prizor. Kar verjeti ni mogel svojim očem: punčka se je priklanjala, govorila, se smejala in pela. Procesija se je mahoma razkropila, vse je drlo na kup.

»Kam sem prišla?« je punčka iz lecta začudeno gledala okrog sebe.

»V Bajno deželo,« je odgovoril župan. »Ne boj se! Tu ti bo dobro. Vsega boš imela v izobilju. Med in mleko se cedita po naši deželi.«

»Tako je!« je zavpila množica.

»Veseli me,« se je priklanjala punčka. »Ali je že pomlad v deželi?«

»Seveda, seveda!« je hitel župan. »Velika noč je tu!«

Punčka iz lecta se je zvonko zasmejala.

»Velika noč! Ko sem spala v zibelki pri lectarju, sem sanjala o nji! Povedite me k njej, da jo vidim!«

»Pri nas je! Pri nas je!« so vzklikali glasovi pritlikavcev iz množice.

»Mir!« je zaklical župan. Nato pa se je obrnil k punčki:

»Pri meni doma je Velika noč! Pojdi z menoj!« Župan in občinski možje so krenili s punčko v županovo hišo.

Groga je vse to gledal. Neznansko mu je bilo žal, da je prodal županu tako imenitno punčko. — Kar je, je — si je mislil in je pokukal skozi okno, da bi videl, kako bodo županovi sprejeli punčko.

Župan je peljal punčko iz lecta v svojo najlepšo sobo.

»Poglej,« je dejal svoji ženi in otrokom; »kupil sem jo na stojnici, med procesijo pa je oživila. Zdaj bo ostala pri nas.«

Posadil je punčko za mizo, na kateri je bilo vse polno najboljših velikonočnih jedi: potice, gnjat, pisanke, pomaranče in še druge dobre stvari. V steno sta bili vdelani dve stekleni cevi. Iz ene se je cedil med v posodo, iz druge pa je curljalo mleko.

»Vse to je zate,« je dejal župan punčki: »Jej, pij in se raduj Velike noči!«

Punčka pa se je samo čudila. Ni se dotaknila jedi. Župan, odbor-
niki, županja in otroci so nemo zrlí v nenavadnega gosta.

»Saj to ni Velika noč!« je žalostno vzdihnila punčka iz lecta. »No-
benih cvetlic, ne veselih obrazov — same gole, puste stene!«

Tedaj je stopil k mizi eden izmed županovih odbornikov. Ponižno
se je priklonil in dejal:

»Povabim te k nam, punčka, če ti je prav! Moja žena in otroci te
bodo z veseljem sprejeli. Pri nas imamo dosti cvetja.«

Župan je branil punčki; ker pa se ji ni hotel zameriti, je pustil,
da jo je vzel seboj občinski mož.

V revni, preprosti sobici je sedela njegova žena z otroci. Še pro-
sesije se niso mogli udeležiti. Ker niso imeli prazničnih oblek. Na belo
pogrjnjeni mizi je bil en sam kolač iz črne moke. Ni bilo ne gnjati,
ne piruhov in ne pomaranč. Toda vsa sôba je duhtela od pomladanskih
cvetlic. Na mizi je stal kozarec s šopkom vijolic, zvončki so bingljali
po oknih, še stene so bile okrašene s cveticami. S smehljajočimi obrazi
so obkolili otroci punčko iz lecta, posedli so okrog nje za mizo, mati
pa je prijazno odrezala kos kolača in ga ponudila punčki.

»Z drugim ti ne morem postreči. Taka je naša Velika noč!«

Punčka se je zadovoljno smehljala.

»Ah, kako lepo! To je Velika noč, o kateri sem sanjala! Kar pri
vas ostanem!«

Zapela je pesemco, da so se vsem tajala srca. Še Groga, ki je
prisluškoval ob strehi, si je od ginjenja utrnil solzo.

Drugo jutro — bila je velikonočna nedelja — pa punčke ni bilo
nikjer. Vsepovsod so jo iskali otroci, pregledali so vse sobe, a punčke
ni bilo. Izginila je bila čez noč.

Ko so se otroci ozrli na mizo, se je ta šibila od raznih velikonočnih
dobrot. Potice so bile tam, pecivo, gnjati, piruhi in celi kupi pomaranč.
Punčka iz lecta je čudežno blagoslovila mizo in pripravila revni dru-
žini najsrečnejše praznike...

Tako približno je pravil branjevec Groga. In njemu, mislim, že
smemo verjeti; mar ne?

KDO LOVI?

DANILO GORINŠEK

Sonce miče:
Ne domov!
Travnik kliče:
Brž na lov!

Ti si mačka,
jaz sem miš,
jaz bom béžal,
ti loviš!

NAJVEČJE SLOVENSKO JEZERO

DRAVSKI

Jezero Vrbsko, kras Korotana,
biser prirodne lepote, znaj,
da krvavi mi, da peče me rana,
kadar se nate spominjam sedaj!

A. Medved.

Kras Korotana

Nikjer na slovenski zemlji ni toliko jezer kakor v Slovenskem Korotanu. Ob vznožje Jepe (2143 m) v Karavankah leži ljubko Baško jezero z otokom na sredi. Baško jezero ima 23 km² površine. Najlepše jezero v Podjuni je Klopinsko jezero z 1 km² površine. Tudi slovenska Ziljska dolina ima svoje Preseško jezero. V Italiji leži zdaj Rabeljsko jezero, ki ga opeva Gregorčič v istoimenski pesmi. Na meji med nemško in slovensko zemljo leži Osojsko jezero, znano iz Aškerčeve balade: Mutec Osojski. Osojsko jezero je 11 km dolgo in njegova površina znaša 11 km².

A najlepše in največje jezero Slovenskega Korotana ter hkrati največje koroško jezero sploh je pa Vrbsko ali Celovško jezero. Pesnik Medved ga imenuje: kras Korotana, biser prirodne lepote. Vrbsko jezero leži eno uro hoda zapadno od Celovca ter je s Celovcem zvezano po 4 km dolgem Lendprekopu. Celovško jezero je 18 km

dolgo ter znaša njegova površina 21 in pol kvadratnega kilometra. Iz jezera se dvigujeta blizu Poreč Kačji in Kapucinski otok.

Ko je pisatelj Alešovec kot dijak potoval po Koroškem, je napravilo nanj Vrbsko jezero, ko ga je prvič zagledal, silen vtis. Takole pravi: »Zagledal sem velikansko vodo, imenovano Vrbsko jezero. To se je v neizmerni širjavi in dolgosti razprostiralo pred mojimi očmi, da so oči sicer dosegale kraj, konca pa ne. Kaj sta Bohinjsko in Blejsko jezero proti temu? Kakor Gameljšica proti Savi!« (Kako sem se jaz likal.)

Narodna pripovedka opisuje nastanek Vrbskega jezera takole: V pozni ponočni uri se sliši včasih iz Vrbskega jezera kakor oddaljeno zvonjenje zvonov. To so zvonovi potopljenega mesta. Ondi, kjer danes valovijo valovi Vrbskega jezera, je stalo nekoč lepo mesto. Meščani pa so se zaradi bogastva prevzeli, postali so ošabni, lahkoživi in brezbožni. Na samo sveto božično noč so se zbrali na ples in pojedino. Zvonovi so vabili k polnočnici, a lahkoživci se niso zmenili za to. Tedaj se pojavi na pragu slavnostne dvorane, v kateri so bili zbrani, star, suh možiček in jih svari pred brezbožnim vedenjem. A le posmeh je bil odgovor na njegovo svarilo, in še hitreje so se zavrtele dvojice v plesu.

Bližala se je polnoč. Zopet se je pojavil možiček, noseč sodček pod pazduho. Zopet je svaril plesalce in končno zagrozil: »Če me ne ubogate,

bom odprl petelina tega sodčka in smrt in poguba bosta privreli iz njega.« Še večji posmeh trdovratnih je bil odgovor na njegovo grožnjo. »Zdaj ste izgubljeni,« je rekel sivolasec, in ko je to rekel, je ura udarila polnoč.

Potresla se je dvorana od silnega piša, zarjul je vihar, vtil se je dež v potokih. Voda je zalila vse mesto in ondi, kjer so nekdaj stale krasne palače, valovijo zdaj jezerski valovi.

Skeleča rana

Tako je glasom pripovedke nastalo največje slovensko jezero. Slovensko? Da, slovensko! Okrog in okrog jezera še govore slovenski. Tudi severno od Vrbskega jezera. Res da se je severno od Vrbskega jezera ležeči Blatograd, kjer je pred sto leti poznejši škof Slomšek še slovensko pridigoval in ljudi opominjal, naj ostanejo svoji materni govorici zvesti, in kjer je pesnik Prešern obiskal svojega prijatelja pisatelja Jarnika, ki je ondi župnikoval — res se je ta Blatograd tekom minulih sto let ponemčil. A po vseh župnijah okrog Vrbskega jezera še govore slovenski.

Na severnem obrežju Vrbskega jezera se razprostirajo župnije: Dvor, Dholica, Poreče, Breza, na južni obali pa: Logaves, Škofiče, Otok, Hodiše. V zadnjih dveh desetletjih so iz cerkve v Porečah in na Brezi odpravili slovenščino, v cerkvah ostalih župnij pa se še danes pridiguje, poje in moli slovenski. Še l. 1908. je bilo na Brezi 28 članov Mohorjeve družbe. Znamenje, da je še mnogo ljudi v župniji čitalo slovenski.

Resnica pa je, da slovenstvo okrog Vrbskega jezera nazaduje in propada. Vzrok temu je najprej dejstvo, da prihaja sem na letovišče mnogo tujcev, ki so po večini Nemci. A glavni vzrok, da propada slovenstvo okrog Vrbskega jezera in po vsem Slovenskem Korotanu, so **nemške šole!** Dajte slovenski deci na Koroškem slovenske šole, in ljudstvo bo ostalo slovensko! Nemška šola je rabelj in grobokop slovenstva na Koroškem!

Oh da, to je glavna rana, na kateri krvavi in bo izkrvavelo slovenstvo na Koroškem: ponemčevalna šola. Človeka kar zazebe pri srcu, če pomisli, kam bo to privedlo. Srce se upira, da bi to priznalo, a hladni razum vidi jasno: Do popolnega ponemčenja Koroške!

Pesniku krvavi srce, ko se spominja, kako propada slovenstvo okrog Vrbskega jezera. Pa ne le pesniku, marveč vsakemu zavednemu Slovincu. In zakaj nam krvavi srce pri spominu, kako propada naš rod v zasužnjeni domovini? Zakaj smo tako tesno zvezani z usodo naših bratov in sester po krvi in jeziku, ki so ostali zunaj mej naše narodne države? Že ti, mladina slovenska in jugoslovanska, se moraš tega živo zavedati!

Mi vsi Slovenci, vsi Jugoslovani tvorimo en naroden organizem, eno narodno telo. Če na telesu en ud trpi, trpi vse telo. Če je en ud v nevarnosti ali v stiski, mu skušajo vsi ostali udje pomagati. Oko ne bo nikdar reklo: Kaj mi mar roka, kaj noga! En ud skuša drugemu pomagati po geslu: Vsak za vse, vsi za vsakega! — Isto velja za naroden organizem, za narodno telo. Tudi tukaj velja: Če en ud narodnega telesa trpi, vsi ostali udje sotrpijo, če se en ud veseli, se vsi drugi udje soveselijo. Eden za vse, vsi za enega! velja tudi tukaj. Udu, ki je v stiski in v nevarnosti, hitijo vsi ostali udje narodnega organizma, ves narod na pomoč. V vseh bije gorko čuteče srce in je roka pripravljena na pomoč za vse brate, ki so ogroženi. Prav v smislu izreka, ki ga imajo Nemci zapisanega na Südmarkinih vžgalicah:

Den Brüdern im bedrohtem Land
warmfühlendes Herz, hilfreiche Hand.

(Bratom v ogroženi deželi — gorkočuteče srce, na pomoč pripravljeno roko).

Ali v smislu izreka:

Domovina, vedno mislim nate
in na neosvobojene brate.

Ali zdaj veste in čutite, zakaj nam je in nam mora biti tako pri srcu usoda naših bratov v zaslužjeni domovini? Ali čutiti, zakaj nam s pesnikom vred krvavi srce, ko se spominjamo, kako propada naš slovenski rod onstran Karavank, okrog Vrbskega jezera...?

(Konec prihodnjč.)

SRBSKE OTROŠKE VELIKONOČNE IGRE

Ž. CVETKOVIĆ

Po starem običaju so — kakor pri nas — tudi med Srbi piruhi — skuhana in rdeče pobarvana jajca — znak velikonočnih praznikov. Piruhi so velikonočno veselje mladine in ž njimi se srbski otroci prav tako igrajo kakor naša otročad, zlasti po deželi.

Na velikonočno nedeljo obdari mati vso deco pri hiši z lepo pobarvanimi piruhi, s katerimi odhite dečki na vas, da se poigrajo s svojimi mladimi prijatelji. Posebno zanimive so tri igre s piruhi:

Prvi deček pozove drugega, da naj z njim »tolče«. Oba imata že pripravljen skrbno izbran piruh, ki seveda ni še natolčen in se jima dozdeva dovolj trden, da se ob trčenju z drugim piruhom ne zdrobi ali ubije. Tako trčita drug z drugim in piruh, ki se pri tem ubije, dobi deček, kateremu je ostal piruh cel in nepoškodovan v roki. To igro igrajo dečki z veliko opreznostjo. Pred naskokom skrbno pregledajo piruhe, da si že v naprej ustvarijo sodbo, ali bo trkanje končalo z izgubo ali dobičkom.

Druga igra se imenuje »meja«. Dečki začrtajo na zemlji črto, ki jo nazivajo mejo. Nato odštejejo pet ali več korakov, kjer začrtajo drugo črto — mejo. Za to drugo mejo

se v ravni črti postavijo igrači, na prvi meji pa postavi eden izmed njih piruh. Nato vrže vsak igravec novčič od te črte kolikor mogoče bliže postavljenemu piruhu. Kdor zadene z novcem v cilj, dobi poleg svojega novca še piruh, ako pa ne zadene pisanice, tedaj pripada vrženi novčič onemu igralcu, ki je piruh izpostavil za igro.

Tretja igra pa je »sekanje piruhov«. Na zemlji se začrta ravna črta, ki je meja za igralce. Dva do tri korake od te črte postavi igravec piruh na zemljo. Oni, ki vrže novčič tako, da se zaseka v piruh, je zmagovalec in dobi poleg svojega novčiča tudi piruh. Kdor piruh z novcem zgreši ali ne zaseka, seveda izgubi novčič.

Kakor vidimo, so velikonočne igre srbske dece zelo podobne našim. So pa tudi koristne, ker vežbajo igračem oko in roko, da z gotovostjo merijo in tudi zadenejo svoj cilj. Tako postajajo srbski dečki že v mladosti dobri ciljači, kar jim je v korist tudi v poznejši dobi, ko se vežbajo v rabi orožja, da postanejo dobri lovci in odlični vojaki.

SPOMINI NA VELIKO NOČ

DR. V. KORUN

Oj, kako smo se otroci razveselili, ko je zašumelo v Veliki planini, kakor Savinjšani imenujejo Čemšeniško planino! »Jug! Jug!« smo vzklikali, veseli, da prihaja čas, ki nas reši nerodnih obuval, in se bomo lahko bosi igrali pod sončnim nebom. In res, čez eno ali dve uri je že prišumelo tudi v dolino. Sneg, ki ga suščevo sonce ni zmoglo, se jugu ni mogel upirati: s streh je začelo teči, po vrtovih so nastajale kopnine, po cestah so glogotali potočki snežnice. V dveh, treh dneh ga je vzelo; le v zasenčenih kadunjah in pod kapi se je še držal kak dan dalje.

Hkrati so se prikazale prve cvetice: vetrnice in zvončki, trobentice in vijolice. Vrbe in leske so se okrasile z nežnimi mačicami, dren z rumenimi zvezdicami.

V prebujeni naravi smo tudi otroci oživali. Ko smo izpolnili šolske in domače dolžnosti, smo se lovili po zelenelih tratah, izpodbijali kožo in skakali čez ovire. Mužili smo vrbe in delali piščali.

Ko se je pa bližala cvetna nedelja, smo spleтали butare. Narezali smo si dolge, ravne leskovice za njih ogrodje, za krono pa božji les, ki smo hodili ponj v oddaljeno Tisovo planino, in pa zelenikove vršiče. Ogrodje smo povili z belimi traki, v krono smo pa navezali pisane pentlje, jabolka in pomaranče.

Kako smo se ponašali, ko smo, sami v novih oblekah, tako okrašene nesli v cerkev! Tekmovali smo, kdo ima najlepšo, kdo največjo. Iz blagoslovljenih leskovic smo nato delali križe, ki smo jih na veliko soboto vsajali v njive, da bi setve bolje uspele.

Na veliki teden smo pripravljali »žegen«. Iz voljne ilovice smo gnetli kolačke in potice, gnjati in jajca. Jajca smo pobarvali tudi z barvilom, ki smo ga dobili z omočenega rdečega papirja. Potem smo žegen deli v takisto iz gline narejene košarice, češ, da ga poneseemo v soboto blagoslavljat.

Niti strogi postni dnevi druge polovice velikega tedna nam spričo tega, kar smo pričakovali, niso kvarili dobre volje. Sicer so nam pa tudi dobre mamice omilile postenje, ko so nam že v soboto zjutraj skrivaj potiskale v roko kak štrukelj.

Višek veselja pa nam je bil slovesni obhod po vasi o priliki Vstajenja. Nismo se mogli dovolj nagledati pestre svečanosti, ne dovolj naslišati petja in godbe. Ko so pa po Vstajenju prinesle matere žegen na mizo, tedaj smo se oškodovali za ves štiridesetdanski post; in ker smo imeli zdrave želodce, se je to zgodilo brez škode.

Na velikonočni ponedeljek so prihajale botre in tete na obisk. Prinašale so pokušat lastni žegen, nas otroke so pa obdarjale s piruhi: s kolački, opisanimi jajci, jabolki in pomarančami. Kdor je imel dobre botrice in radodarne tetke, si je tako nabral lepo zalogo dobrin.

Zdaj smo sekali. Za sekanje jajec in jabolk so bili v sili tudi sa.no gumbi dobri; pomaranče smo pa sekali z obrušeniimi novci.

Medtem se je pričela šola; in ko so nam tudi piruhi pošli, je bil konec lepih velikonočnih praznikov. Sledili so jim pa drugi; saj otrokom je vsak dan praznik.

VINKO BITENC: UKRABLJENI KRALJEVIČ PRAVLJICA

7.

Mesečna noč na morju!

Kdo izmed vas, ki čitate to povest, jo je že doživel. Kdor je užival njeno krasoto, njen pravljичni čar, ta je ne more pozabiti nikdar!

Kakor daleč sega oko, neizmerna vodna gladina oceana, ki se blešči v svitu lune, kakor bi se prelivalo v rahlem valovanju samo zlato in srebro.

In ladja hiti in reže srebrno-zlate valove, kakor bi drčala po mehkem baržunu.

Nad morjem pa se razprostira temnomoder baldahin (obok), ves pretkan z migljajočimi zvezdami. Med njimi pa vesla luna, vsa bleda in dostojanstvena, kakor se spodobi vladarici noči.

In srebrn, z zvezdami posejan širok pas, rimska cesta se vije preko neba, kakor bi bila to pot, ki pelje v deželo bajk in sanj.

A visoko nad njo se blešči zvezda, najlepša zvezda neba, severnica, rešiteljica mnogih ladij, ki so kdaj na morju zgrešile pravo pot.

Morska zvezda!

Mornarji mavriške ladje »Abduraman«, ki je tistega dne odplula iz pristanišča, so imeli priliko občudovati vso lepoto mesečne noči na morju.

A ti se niso menili za to, imeli so polne roke dela. Noč je bila preveč mirna, nikakega vetra ni bilo v soparnem ozračju, zato se je »Abduraman« le počasi pomikal naprej. Kapitan je ukazal razpeti vsa jadra. Kakor velika bela ptica je plavala ladja naprej.

Glasni klici, govorjenje in petje se je razlegalo s krova v tiho noč.

Kapitan je stal v krogu svojih častnikov na sprednjem koncu ladje. Bil je srednjevelik mož, debeluhast, z orlovskim nosom in s polno črno brado.

Svojemu knezu don Pedru je bil kapitan zelo vdan. Nič manj ni ljubil njegovega sina princa don Fernanda. Prisegel je bil, da se mora maščevati nad morskimi roparji.

Medtem, ko so nekateri mornarji opazovali s krova, če bi se odkod ne približevala kaka sumljiva ladja, se je kapitan posvetoval s svojimi častniki.

»Najkasneje v zgodnjih jutranjih urah bomo dosegli obalo Balearskih otokov. Če nas nocoj ne zapazijo, jih lahko jutri presenetimo na otoku v njihovih skrivališčih.«

Častnik, ki je govoril te besede, je bil poveljnik vojaške posadke na ladji.

»Gospodje,« je povzel besedo kapitan; »ne smemo se prenageliti. Naša prva dolžnost je, da rešimo princa, zato se ne sme nič zgoditi, kar bi predčasno vzbudilo maščevalnost morskih roparjev in bi bilo s tem v nevarnosti življenje princa.«

»Za princa žrtvujemo vse, gospod kapitan!« se je navdušil starejši častnik.

»Vse za našega princa!« so ponovili vsi častniki obenem...

Tiho je ladja plula dalje preko srebrnozlatih vodá. Daleč na obzorju so se v mesečini črtali obronki gorá na Balearskih otokih.

Nenadoma je presekala tišino klic mornarja, ki je visoko gori med jambori vršil službo opazovalca.

»Ho-ho! Ladja se približuje!«

»Vsak na svoje mesto!« je zapovedal kapitan. Častniki so planili na najrazličnejše strani ladje; vsak je imel določen svoj delokrog.

»Vsi vojaki na krov, vsak naj bo pripravljen!« se je glasilo povelje.

Mornarji so tekali po krovu sem in tja. Nekateri izmed njih so splezali na jambore, da bi mogli natančneje opazovati bližajočo se ladjo.

V dolgih vrstah so stali oboroženi vojaki.

Na skrajnem koncu ladje je opazoval kapitan skozi brušeno steklo belo luč, ki je prihajala vedno bliže.

»Brez dvoma, srečali bomo ladjo, če ne zavije v drugo smer.«

Kapitan je zapovedal, naj ugasnejo vse luči na ladji. Povelje se je takoj izvršilo.

Skrivnostna luč v daljavi je zginjala in se spet prikazovala, znamenje, da je domnevana ladja spreminjala smer zdaj na eno, zdaj na drugo stran.

Morala je biti piratska ladja, ki se je hotela na ta način izogniti ne-ljubemu srečanju s kakim oboroženim brodovjem. Kajti v tistih časih so bili pomorski boji med roparskimi in trgovskimi ladjami nekaj navadnega.

Na »Abduramanu« je postalo vse tiho, nihče se ni premaknil s svojega mesta.

Bolj in bolj se je ožila razdalja med obema ladjama, že so se mogla razločiti jadra na prihajajočem brodu.

»Prižgite luči! Snemite jadra! Ladja, ki se nam bliža, je brez vidne mednarodne zastave, torej neprijateljska. Nadaljnja povelja sledel!»

Po teh besedah je postalo na krovu »Abduramana« živahno, kakor v mravljišču.

Vse je tekalo, hitelo po krovu sem in tja, kakor da se kosajo, kdo bo urnejši.

In še nekdo, na katerega smo doslej čisto pozabili, je skakal z enega jambora na drugega in pri tem kričal na žive in mrtve.

Bila je to — opica Diki!

Vso vožnjo je prečepela v kakem kotu ladje in se silno klavrno držala. Bržkone je imela — morsko bolezen!

Mavriška ladja se je približala skrivnostni tuji ladji na nekaj streljajev razdalje.

Očividno je tuja ladja, po velikosti navadna jadrnica, hotela ubežati, kajti ugasnila je bela luč in glasno vznemirjenje je nastalo na njenem krovu.

Takrat pa je mavriški kapitan zaklical z močnim glasom:

»V imenu njegove Svetlosti don Pedra — vdajte se!»

V odgovor je počil strel na jadrnici.

Kapitan je zdaj vedel natanko, da ima opravka z morskimi roparji.

»Dečki,« je zaklical mornarjem, »razpnite jadra, ta ladja nam ne sme uiti!»

Zaskripali so jambori in s podvojeno hitrostjo je »Abduraman« sledil svoji nasprotnici.

»Bodite pripravljeni, a ne streljajte še!» je zapovedal kapitan.

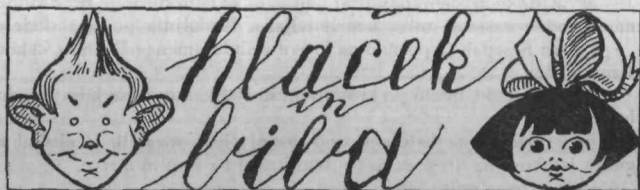
V nekaj minutah je bila mavriška jahta tik za hrbtom bežeči jadrnici. Ta je naenkrat začela pluti počasneje. Temne postave so se prvirale po njenem krovu.

Tedaj je ena izmed teh postav zgrabila z eno roko malega dečka, z drugo pa je dvignila dolg meč, ki se je bliskal v mesečini, nad dečkovo glavo.

»Če vam je življenje tegale drago, ne zasledujte nas! Samo en sunek — in princa ne bo več med živimi!»

(Dalje prihodnjič.)

6. VELIKA NOČ

Hej, prišel je čas pogač,
piruhov in mastnih krač,
blizu smo veliki noči:
mami treba bo pomoči.

Že prišla je kurja Mica,
vrla naša jajčarica:
piruhov bo poln koš,
Hlaček, to jih barval boš!

Bibica rozine izbira,
sladka jedrca prebira.
Kadar je nihče ne gleda,
tudi kaj pojè, seveda.

„Mama, vse sem ti izbrala,
kaj bi ti še pomagala?
Prosim, daj mi no kaj dela,
da ne bom tako sedela!“

„Biba, res sem te vesela,
mlada se ne braniš dela,
kdor v mladosti se poti,
v starosti mu zlega ni.“

V shrambi je za motno šipo
vrečica s sladkorno sipo,
skoči pa jo sem prinesi
ino mažo z njo potresi!“

Kot peroti bi dobila,
skoči Biba lahkokrila,
prvo vrečico zagrabi,
nič sladkorček je ne zvabi.

Mama med je že zavrela,
vanj orehov zmletih dela,
cimet, nageljnovne žbice,
to bo maža za potice.

Potlej sipo ji primeša,
da v sladkosti ne opeša;
ko pa mažo to pokusi,
naglo jo iz ust izbrusi.

Maža ni nebeška mana,
ker tako strašno je slana;
komur se preveč mudi,
vmeša za sladkor soli.

Biba se še ne zave,
že tri bunke prilete,
da se reva zasolzi,
močno v Hlačka zaleti.

Fant je ravno barve izbiral,
rdečo s plavo kombiniral;
komaj bi naštel do tri,
v košu z jajci mož sedi.

Na štedilniku testo,
vzhaja v skledi prav lepo:
Hlaček se za roč vlovi,
skleda nadenj že zleti.

Silen ga prevzame strah,
kvišku skoči bled in plah,
ves je poln rumene maže,
s piruhi pač slaba kaže.

Ker testena mu čelada
krije čelo, lica mlada,
prekopicne z medom lonec:
žalostne je zgodbe konec.

ČLOVEK — OTROK PRIRODE

DR. ROMAN SAVNIK

Jetniki afriškega pragozda

Na obeh straneh ravnika pokriva ogromno srednjeafriško nižavje 1000 km širok in 2000 km dolg pragozd. Nikjer ga ne prekinja pomembnejše gorovje, nikjer pašnik ali odprto polje. Potnik vidi povsod isto okolico. Zdi se mu, da je na dnu morja, kajti obdaja ga zelen somrak; do njega ne prodre sončni žarek, ne dnevna svetloba. Kaka radost ga mora prešiniti, kadar se mu s kalke višine odpre malo razgleda! Nad seboj zazre nebesno modrino, na katero je že skoraj pozabil, pod njim valovi pragozd, ki se mu razodeva v pestrih odtenkih zelenila. Le posamič se svetijo svetlorjava debela ogromnih dreves, ki se dvigajo iz zelene površine. Kajti tropični pragozd je zgrajen v več nadstropij. Pri tleh se drže nizka zelišča, več metrov visoko se vzpenja grmičje in mlado drevje, 20 do 30 m nad zemljo so široke krone višjega drevja, iz katerih mole posamični do 70 m visoki drevesni velikani. Debla ovijajo krepke, često kot noga debele ovijalke, ki se plazijo tudi po tleh, a prav tako vzpenjajo do najvišjih drevesnih kron.

S skoraj dosledno zaporednostjo potekajo vremenske prilike vsak dan enako. Do 8 ure zjutraj leži nad nižino gosta megla. Uro pozneje prodre sonce sivo mračno kopreno oblakov; kmalu pritisne silna vročina, toda že rano popoldne se prično kopičiti temni grozeči oblaki. Proti večeru se razbesni nevihta z močnimi nalivi, ki trajajo s presledki prav do jutra. Skoraj deset mesecev v letu traja deževna doba. Noči so temne, da si jih bolj temnih ne moremo misliti. Tropičnega pragozda ne obsevajo nikdar zvezde z nebesnega svoda. Letnih časov tu ni. Večje so razlike v toploti med nočjo in dnevom kot tekom leta.

Zaradi vsakodnevnega deževja je v gozdu vzduh zelo vlažen in zadušljiv. Osvežujoči vetrovi manjkajo. Pač spravijo često strašni orkani drevesne krone v mogočno valovanje, toda skozi gosto listnato streho more pronicati le malo zraka. Brezštevilni potoki in reke odvajajo temno, skoraj črno vodo. Kajti na tleh preperevajo razpadajoča debela, gnije odmrlo listje, ob njem pa poganjajo nove rastline.

Afriški pragozd je zelo redko obljuden. Njegovo prebivalstvo je bilo do najnovejšega časa tako rekoč nepoznano. Šele pred nekaj desetletji so Evropci raziskovali pragozd in se seznanili z življenjem tamkajšnjih ljudi, ki so za glavo manjši od nas in se ločijo tudi od svojih sosedov zamorcev po mnogo svetlejši polti. Afriški pritikavci so jetniki pragozda. Izsekanih jas se izogibajo, v odprtih pokrajinah so malodušni in molčeči. Umirijo se šele v gozdu, le tu se počutijo varne pred ljudskimi napadi.

S sadeži in gomoljnimi rastlinami jim nudi pragozd rastlinsko hrano. Mnogo več donaja lov na divje živali, zlasti na antilope, slone in opice. Zelo priljubljene pa so tudi gosenice, ličinke, polži in žabe. Jestvin ne shranjujejo, temveč žive doslovno iz rok v usta. Kar dobe hrane tekom dneva, jo poručijo navadno kar na mestu, gotovo pa že vsaj naslednjega dne.

Ze po svojih telesnih svojstvih so življenju v pragozdu povsem prilagojeni. V večnem somraku zro s široko odprtimi očmi. Potikajoč se po gozdu se ozirajo neprestano na vse strani; ničesar jim ne uide, ničesar ne spregledajo. Tudi posluh imajo nenavadno razvit. Naravnost neverjetno so gibčni tudi v največji goščavi. Pri tem jim prav dobro služi celo njihova mala postava. Evropci, ki so kdaj potovali z domačimi po pragozdu, se niso mogli dovolj načuditi, kako so znali spretno obiti vsako oviro, ne da bi se zadevali

ob vejevje ali ob ovijalke in bodičasto grmičje, ki prerašča komaj vidne steze. Kakšna je njihova okretnost, si lahko mislimo, ker se morajo celo težko otovorjene žene prebijati skozi tako goščavo. Kajti take hoje se je vsakdo učil že od rane mladosti. Komaj shodijo hčerke, že spremljajo mater in ji pomagajo pri nabiranju rastlinske hrane, dočim se udeležujejo že dečki lova z očetom in starejšimi brati.

Dandanes se vrši lov s puščico in lokom. Toda še nedavno so lovili brez orožja, ker niso poznali niti kopja. Stari ljudje pripovedujejo, da so njihovi predniki hodili na lov še s cepci in bakljami. Žene in otroci so s krikom in vikom v sklenjenem polkrogu gonili divjačino proti lovcem, ki so jo obmetavali in pobijali s koli.

Z ribištvom pa se pritlikavci ne ukvarjajo. Kajti vodo mrze in niso nikaki prijatelji kopeli in umivanja. Rek ne prekoračijo, ne pade jim v glavo, da bi si iztesali čolne ali splave. Zato so velike reke nekake meje med posameznimi plemeni.

Potovanje po gozdu ni brezciljno, temveč se vrši po potrebi. Čim je lov malo uspešen in morajo žene daleč po hrano, prelože kraj svojega bivališča. Zato imajo tako skromne kočje, da jih utegne posameznik napraviti že v pičlih dveh urah. Delati večje kočje pač nima smisla, ker utegnejo že drugi dan dalje. Kočje so zgrajene iz lubja in vejevja. Služijo za prenočevanje in pred dežjem, nikakor pa ne pred mrazom. Zato si ponoči pred njimi zakurijo kresove. Tudi obleka domačinov je pomanjkljiva, kajti ovirala bi jih sicer na potovanju.

Vsako plemo, ki šteje navadno nekaj sto članov, ima svoje točno omejeno lovišče. Toda četudi je tako veliko, da je z enega konca do drugega potrebno večdnevno potovanje, se v njem vsakdo spozna tako dobro kot velemeščan na ulicah domačega kraja.

Kočje afriških pritlikavcev

MLADO JUTRO

B. V. RADOŠ

MLADO JUTRO
 Mlado jutro pomladansko
 se zbudilo je iz sanj,
 radostno je zadrhtelo:
 Danes je vstajenja dan!

In škrlatnordeča zarja
 je hitela v sončno dalj,
 tam potrkala na duri:
 Vstal od smrti naš je kralj!

NASMELJALO SE JE SONCE
 Nasmehljalo se je sonce,
 vzpelo se izza gora,
 žarki pa so zaplesali
 preko sinjega neba.

OŽIVELE SO POLJANE
 Oživele so poljane,
 trate, gozd in tihi gaj,
 vsa narava je postala
 en sam radosten smehljaj.

PUNČKA, NAJSTAREJŠA IGRAČKA

Ve, deklice, imate danes mnogo najraznovrstnejših igračk. Ljudje so izumili mnogo čudovitih stvari, da se lahko zabavate z njimi. To so razne knjige s slikami v barvah, slikanice z risbami, ki jih je treba poslikati, steklene bisere, katere nanizate na vrvco in si tako same izdelate različne zapestnice in ovratnice, nadalje majhno kuhinjsko posodo, v kateri kuhate kosilo za punčko, drobčkano leseno pohištvo itd. Toda če bi vas kdo vprašal, da li ljubite svoje igračke v enaki meri, ali pa imate morda katero izmed njih bolj rade, bi gotovo vsaka igračka izmed vas odgovorila, da ji je ena igračka od ostalih vendar ljubša in ta je — punčka.

S punčko se vsaka deklica najraje igra. Oblači jo, devlje jo spat, pokriva jo, da je ne zebe, toda postavi jo tudi v kot, kadar ni pridna. Če bi se na njo še tako jezila, pa bi ji vendar kmalu vse odpustila, saj ji je vendar najnežnejša in najmilejša igračka.

Deklice brez igračke — punčke si sploh misliti ne moremo. Verjetno je, da se je pojavila prva punčka na svetu takoj takrat, ko se je prva deklica začela igrati. Že v pradavnih časih, ko so naši predniki živeli v skalnatih špiljah in se oblačili v živalske kože, so si gotovo male deklice delale punčke iz vseh mogočih stvari same in se igrale z njimi. Če ravno te lutke niso mogle biti lepe, so jih imele deklice vseeno rade in ve boste tudi razumele zakaj.

Mnoge od vas imajo punčko napravljeno iz deščice in nekaj ostankov pisanega blaga in vem, da je ne bi zamenjale z veliko punčko iz porcelana z dolgimi laski.

Prve lutke, prijateljice in tovarišice deklet, iz starih pradavnih časov, nam niso ohranjene. Bile so iz preveč slabe tvarine, tako da so razpadle in danes niti ne vemo, kakšne so bile.

Zato pa vemo prav točno, kakšna je bila punčka v starem Egiptu. Ko so izkopavali grob nekega egipčanskega dostojanstvenika, so našli v njem leseno punčko, ki jo smatrajo danes za najstarejšo punčko in igračko na svetu. Je sicer zelo okorno izrezljana, ima pa še noge, ki jih lahko v kolenu poljubno premikamo. Hranijo jo danes v velikem pariškem muzeju Louvreu, kjer je dobila častno mesto med lutkami vseh časov in vseh narodnosti.

Ne samo Egipčani, tudi drugi stari narodi so izdelovali punčke za svoje otroke. Grki in Rimljani so rezljali iz lesa zelo mične punčke s premakljivimi ročicami in nogami. V izkopninah mesta Pompeji, ki ga je zasula l. 79. po Kristusu lava iz ognjenika Vezuva, so našli celo lutke iz ilovice.

Od grške in rimske dobe dalje pa do preteklega stoletja so izdelovali vse punčke iz lesa ali iz ilovice. Razlikovale so se le v tem, da je bila vsaka lutka oblečena v obleko, kakršna je bila takrat v navadi. Te punčke so povečini mogle gibati roke in noge, niso pa še mogle proizvajati kakega glasu.

Pred 110. leti (letnica 1823. je zabeležena z zlatimi črkami v zgodovini lutke) je pa pariški mehanik Metzel iznašel majhno pripravo, s pomočjo katere je punčka lahko rekla »mama«, če ste ji dvignili desno roko, in »tata«, če ste napravili isto z njeno levico. Punčka je izpregovorila; toda kmalu je tudi hodila, ker so iznašli majhen strojček, ki ji je premikal noge, če ste jo držali pokoncu, zaprla je pa tudi oči, če ste jo položili k počitku.

Danes izdelujejo punčke iz porcelana, celuloida, iz blaga in iz kavčuka. Lutke so pa tudi še danes iz lesa in iz koščkov blaga, slične so onim, s katerimi so se igrale deklice toliko stoletij pred Kristusovim rojstvom. To so skromne lutke, katere ste tudi ve napravile same, jim zarisale oči, nos in usta s svinčnikom in jim nalepile ali prišile laske iz volne ali sukanca. To so vaše najlepše lutke, ker so vam najboljše, najzvestejše in najposlušnejše tovarišice.

DEČEK IZ SIROTIŠNICE

POVEST

Popoldan se je razvil po določenem načrtu. Med grobnim molkom radovednih tovarišev so se naložili poleg obeh junakov še trije, ki sta jih izbrala iz množice, in se odpeljali do Strgarjeve vile. Tam so bili pogoščeni, nato so se odpeljali v naravo. Mlade hrepeneče oči sirot se niso mogle napasti krasote, ki je valovala in švigala z veliko hitrico mimo njih. Drveli so skozi gozdove, ki jim je jesen pobarvala listje, mimo ljudi, hitečih v mestno okolico. Šofer je poganjal avto, da so tam za njim srca kar poskakovala. Ivo je zardelih lic tolmačil vse, kar je zanimalo... Meglen mrak se je lovil okoli hiš, ko so se izletniki vrnili. Z oken so jih glasno kriče pozdravila grla, ki so ostala doma. Ko je v zavodu že vse spalo, sta prijatelja še vedno z odprtimi očmi sanjala. Poslušala sta udarce težkih kapelj dežja, ki so v neenakih presledkih padale na pločevinaste police zunaj pod okni, in veter, ki je sikaje plahutal v deževno noč; slednjič sta se sredi premišljevanja zgubila v zlato kraljestvo sanj...

Ob tednu sta se morala ločiti. Prednica jima je pojasnila: »Gospod Strgar bo vzel enega izmed vaju k sebi v trgovino, drugega pa sprejme njegov prijatelj na veliko posestvo nekje pri Gorici.«

S težkim srcem sta se ločila od tovarišije, sester in vseh znanih prostorov. Ob odhodu je prednica obema napravila križ.

»Bodita dobra in zvesta, Bog z vama!«

Ob takih prilikah se potoči mnogo solz, stori mnogo maloverjetnih obljub, in če je to res, sta doprinesla Bine in Tonek razveseljiv dokaz te resnice. Občutila sta resnično kesanje nad vsem, kar sta kdaj zakrivila, obljubila sta vse in potrdila s svojimi solzami in pravo roko, da se pobjūšata.

Vse te dogodke je vodil Strgar, za katerega se je odločil Bine. Tonka je pa v ōoferjevem spremstvu napotil k svojemu prijatelju veleposestniku Logondru na Goriškem. Slovo med obema tovarišema je bilo zelo iskreno. Ločila sta se, kakor se ločijo ljudje, ki se imajo radi. Nista tratila mnogo besed, solze sta moško zadrževala, v to pa, kar sta si dejala, sta položila vse: boleost in prepričanje.

»Ne bom te pozabil, pisal bom.«

»In jaz tebi.« To je bilo vse.

Lokomotiva je zabrlizgala in spomnila na odhod; pristopil je Strgar in krepko stresel Tonka za rame. »Bodi mož, ne ločita se za vselej, hitro vstopil!«

»Hvala vam za vse« — je dahnil in s solznim pogledom poslednjič objel tovariša, stekel po stopnicah v voz, ki se je začel pomikati. Lokomotiva je mogočno zapuhala in s svojo dimasto metlo zakrila Tonku ljubega tovariša. Sedaj je bil sam. Naslonil je brado na okno, se žalostno zazrl v meglo hiš in vrvečega življenja ob progi. Uho je pač slišalo jeklen topot kolesja pod njim, oči so motno zrle tja ven, srce se je pa krčilo. Lokomotiva se je nebržno prebijala z železnimi prsi skozi otožno jesensko vreme vsevdilj proti sončnemu jugu, v novo Tonkovo domačijo. Zmračilo se je kaj hitro, in preden se je otrešel bridkega občutka ločitve, je bila že trda tema. Toplota, ki je puhtela iz cevi pod sedežem, ga je prijetno omamljala in mu nagnala kri v lica. Včasih je blisknila tam zunaj drobna in motna lučka, zagorela nekje daleč ali blizu, zaplesala v širokem krogu, tiho mežiknila, utonila. Pod njim so enakomerno zbijala kolesa po tračnicah, odsekano in mrzlo so pela: fičafaj — fičafaj — fičafaj... Spomnil se je na svoj lok, z njim na Bineta in sestre so se mu smehljale, vse dobre in ljube. Šnobica mu je lezla na jok, a ni utegnil začeti, kar mimogrede je zadremal. Zvrnil bi se bil na tla, da ga ni šofer Joža pravočasno prijel in položil na mehki sedež. Pod noge mu je del časopis, ki ga je bil medtem prečital, zastrl okno, zasenčil svetilko, zaklenil vrata, se vlegel in zadremal. Kmalu je začel vlak težko hropeti in se popenjati med skalnati kraški svet. Mrzla burja se je zbudila in metala v dolgo železno kačo, ki si je krčila pot skozi neprijetno noč. V vlaku je vse pospalo in se prezebajoč stisnilo v dve gubi, ker je burja našla pot skozi nevidne špranje v notranjščino brzečih vozov. Včasih je vlak obstal, sprejel nove popotnike, oni, ki so izstopili, so se pa tesno zapeli, potisnili roke v žep, skrili brado v suknjič, se vrgli s telesom proti burji in noč jih je popila...

Tonek ni čutil vsega tega; trdno je spal. Nekje na progi je bila burja sprožila večjo skalo, da je zaustavila ves promet. V kraškem Št. Petru je stal vlak morda dve uri, potem je pa zapuhal v jutrnjo zoro, ki se je prav polagoma dramila nad Snežnikom. Skozi okna je silila modrikasta svetloba, a Tonek se ni zmenil zanjo. Šele Joža ga je na Opčini nalahko poklical in zdramil.

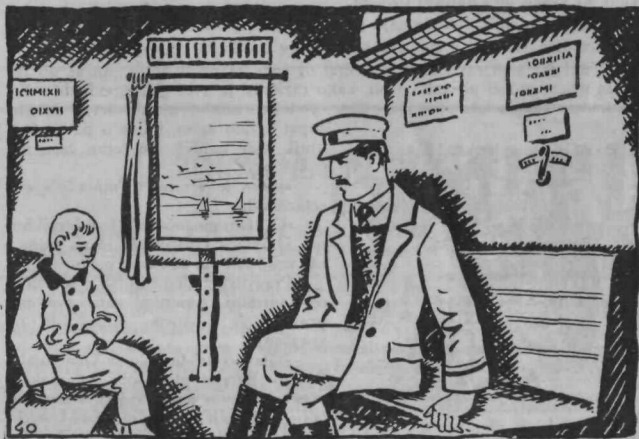
»Kje sem.«

»Zdrami se, kmalu bova v Trstu. Tja doli glej, sedaj boš nekaj videl.«

Vlak je potegnil, Tonek se je radoveden oziral skozi okno in čakal na tisti »nekaj«. Čudil se je, da je bilo okolu proge nametanega toliko sivega kamenja; lepo zloženo je omejevalo koščke njiv, na njivah je rastla visoka koruza, celo vinska trta, lične hiše so bile iz neometala

nega kamenja, z nizkimi strehami. Jasno sonce je oblivalo vso to sliko s slepečo lučjo, izmed goličav so kukali beli prijazni domovi, da je Tonek drhte srkal to južno lepoto v svojo dušo.

Zdajci mu je ušel pogled preko zelenega nasipa, ki se je dvignil ob progi, v dolino. Debelo je pogledal, odprl usta, stopil korak nazaj, potem se pa ves. nor zagnal k oknu.

»Morje, morje, Jadransko morje!« je cepetal in vlekkel Jožo k oknu — »in tam spodaj hiše, tisoč hiš, milijon hiš!«

Jože mu je moral s polnimi usti razkladati — tisto tam je ladja, ono jadrnica, svetilnik, to zato, ono pa zato...

»Kaj pa je tisto tam sredi svetlih valov, ali je čoln? Ni, ker vedno izgine... Glej, je že spet na vrhu, dva... pet, kaj je to? Jože kaj?«

»To so delfini — pliskavice, ki se zaganjajo skozi valove. Tam je gotovo dosti rib, ki jih love za zajtrk.«

Zdrvela sta med hiše, morje se je skrilo, še nekaj minut in za bobnele so tračnice na premikališčih. Oster žvižg — in soparasti stroj je obstal pod stekleno streho kolodvora. Tu se je prerivala množica pestrega in glasnega sveta, govoreč vse mogoče jezike, tekala je, vpila, prenašala košare in lezla v vlake, ki so čakali na odhod sredi dima in sikajoče pare.

»Trst! Izstopite!«

Množica je potegnila naša popotnika s seboj na postajni hodnik.

(Dalje prihodnjič.)

KAJ JE PAVEDAL BOTER MATJAŽ

OSKAR HUDALES

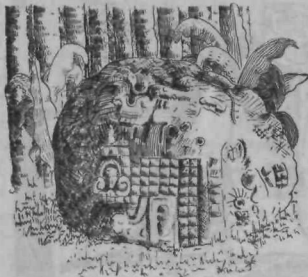
7. V Guatemali

S Frančkom sva sedela pred hišo, se grela v toplem spomladanskem soncu, gledala obraščeno goro ter ugibala, kdaj bo ozelenela ona bukev nad skalo, ki vsako leto najprej ozeleni.

»Kaj pa premišljujeta?« naju je ogovoril boter Matjaž, ki je prišel mimo.

Povedala sva mu, s čim sva se bavila v mislih in pogovoru.

»Tudi jaz sem ravnokar razmišljal o tem,« je rekel boter, »in se ob tej priliki nisem mogel ubraniti misli, kako raznolik je svet glede podnebja. Pri nas imamo tekom leta štiri letne čase, ponekod imajo večno poletje, drugod zopet vedno zimo, najdejo pa se tudi kraji, kjer najdeš vse letne čase naenkrat.«

»Kako je vendar to mogoče!« sva se začudila.

»O, čisto mogoče je!« je odvrnil boter. Državica Guatemala je na primer tak kraj. Ali sta že kedaj čula o njej?«

Prav tisti teden smo se v šoli učili o Centralni Ameriki, zato sva mu pravilno in ponosno odgovorila na vprašanje.

»Glavno pristanišče za Guatemalo, Puerto Barrios, leži ob Atlantskem oceanu. Komaj ga je videti, ko se mu ladja približuje, ker je mestece krog in

krog obdano od bujnega pragozda, ki se razprostira vzdolž vsega obrežja. Ta pragozd je uprav značilen za pokrajino tropskega značaja. Jate papig najrazličnejših vrst se prepeljavajo po njem. Z vsakega drevesa mahajo kakor v pozdrav orhideje vseh vrst in barv. Vsa tla so pokrita s praprotni; nekatere izmed njih dosežejo drevesno velikost. Nad vso to krasoto pa se dvigajo vitke kokosove palme, nalahno se zibajoč v vroči sapi, ki veje z morja.

Toda v tej tropski lepoti je skrita smrt v tesni soseščini z najbujnejšim življenjem. Noben kraj v Guatemali ni tako razkričan radi tropske mrzlice, ko ravno pristanišče Puerto Barrios. Potniki skušajo svoje bivanje v tem mestu skrajšati na najkrajši čas. Kljub temu si nekateri v nekaj urah nakopljejo bolezen za vse življenje. Malarija je najmanj, kar moreš tam iztakniti, kajti rumena mrzlica se navadno konča s smrtjo.

Po celodnevni vožnji prideš z vlakom iz zemlje večnega poletja v glavno mesto državice, ležeče na visoki planoti v kraju večne pomladi, ali če hočete, vedne jeseni. Tu je podnebje milejše ko ob morju. V časih pred Kolumbom je bilo glavno mesto Antigna, ležeče ob vznožju ognjenika Agna. Lepo palačo kralja Aztekov je uničil potres ravno tisti dan, ko je azteški kralj pustil svoje življenje v boju z zlata lačnimi Španci. Na mesto kraljeve palače so zmagoviti zavojevalci postavili bahato zidano cerkev, ki pa jo je strahoviti potres zopet uničil. Španci so poizkusili zidati znova, a je potres sproti uničeval njih trud. Premagani Azteki so se zatekli v pragozdove. Njih potomci žive tam še vedno in smrtno sovražijo vse belce. V teh gozdovih se najdejo tudi sledovi stare, nekdanje tako cvetoče azteške kulture. (Boter nama je pozneje pokazal

sliko velikega kamna, v katerega so bili vklesani nekaki znaki — azteška znamenja). Še više v gorah leži mestece Quezaltenango. V njegovi okolici nastopa zima s snegom in ledom. Mesto ima ime po ptiču quezalu, kojega perje se sveti v vseh barvah, peresa v repu pa zrasto do enega metra. Slika tega ptiča krasi guatemalski grb in poštno znamke te države. Pripovedka ve povedati, da je bil quezal Aztekom svet ptič. V vsakem boju jim je plul nad glavami ter jih vodil k zmagi. Ko so Španci to izvedeli, so najprej ustrelili ptiča, kar je Azteke tako zmedlo, da jih ni bilo težko premagati. Danes je quezal zelo redek in ga je strogo prepovedano streljati.

Lepa je Guatemala, a jaz bi je vseeno ne zamenjal za naše kraje.«

Tudi midva sva mislila isto kljub temu, kar sva slišala o lepoti te lepe zemlje. Z neko pobožnostjo sva se zazrla v gozdove krog naše vasi, ki jih Velika noč budi k novemu življenju.

ZDRAVNIK IN BOLNIK

(Indijska pripovedka)

Neki človek, ki si je bil pokvaril želodec, je prišel k zdravniku. Ker so ga bolečine strahovito mučile, se je vrgel preden na kolena in ga pričel milo prositi, naj mu vendar pomaga.

Zdravnik vpraša njegovega spremljevalca:

»Kaj pa je danes jedel?«

»Zeleno sadje!« mu ta odgovori.

Zdravnik se nato obrne k svojim služabnikom in jim reče: »Prinesite mi moje sredstvo, ki poostri vid, da ga vbrizgam bolniku v oči.«

Ko to bolnik čuje, prestrašen vzklikne:

»Joj, doktor, sedaj ni časa za šale! Tako me boli želodec, da komaj vzdržim od bolečin, Ti mi pa hočeš dati lek za oči. Kako naj to zdravilo ozdravi moj bolni želodec?«

Zdravnik mu odvrne:

»S tem zdravilom ti hočem samo poostriti vid, da boš v prihodnje razlikoval rdeče od zelenega, da ne boš jedel več nezrelega sadja! Zato je bolj važno, da ti zdravim oči nego trebuh!«

BOGASTVO

E. GANGL

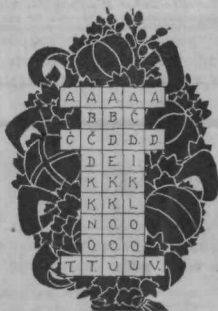
*Deloljubna meni je desnica,
mojega telesa zdrava rast,
sveta je, ostane mi resnica,
svojeja imena čuvam čast.*

*Kar lepote v duši svoji hranim,
kar poguma v srcu jaz imam,
to kot last najdražjo svojo branim
in nikomur tega ne prodam.*

*Eden raste le nad sklepe moje:
to si ti, moj dragi, sveti dom!
Tebi v dar dam vse bogastvo svoje,
tvoj sem ves, kar sem in kakor bom!*

ZASTAVICE ZA BRIHTNE GLAVICE

1. BUTARA

1. vod (napeljava), 2. sorodnik, 3. pri-
silno delo, 4. prebivalec sev.-vzhodne Istre,
5. telesni organ, 6. zločinec, 7. žensko ime,
8. stročnica, 9. balkanski ropar.

Besede se čitajo naprej in nazaj enako.
— Srednja navpična vrsta znači praznik.

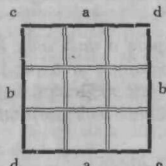
2.

BESEDNA UGANKA

Z a se pri senu rabijo,
z e pepel nam grabijo,
z i blizu so Crnomlja,
z o nedaleč od Dragomlja,
z u se več po vzhodu sliši,
vseh pet sedaj lepo napiši.

3.

ČAROBNI KVADRAT

Vstavi številke 1–9 v kvadratu tako,
da bo znašala vsota od a–a, b–b, c–c,
d–d = 15! Vsaka številka pride enkrat
na vrsto! V srednjem kvadratu je 5.

4. RAZPREDELNICA

Vstavi v razpredelnico črke, ki jih do-
biš, če rešiš spodnjo številčnico, in jih pre-
beri po vrsti; sporoče ti času primerno
voščilo.

14	5	13	5	2	11	14
5	2	4	3	11	10	11
6	16	5	2	4	1	11
14	13	5	1	15	14	11
10	6	3	11	14	4	1
8	12	9	2	7	5	1

- a) 6, 5, 8, 5, 2, 9 pridna živalca,
b) 1, 11, 12, 13, 3, 4 — 14, 11, 2, 3
morska riba,
c) 11, 1, 9, 12, 9 del sobne oprave,
č) 16, 5, 2, 5, 15, 11 kovina,
d) 2, 11, 10, 5, 7 posoda.

5.

ŠTEVILČNICA

(Sestavil Srečko Vodnik)

1	2	osebni zaimek
2	1	6	prva žena
3	2	9	6	stročnica
4	1	6	7	6	.	.	.	žensko ime
5	8	1	6	3	8	.	.	kladivo
6	7	4	5	6	.	.	.	žensko ime
7	2	5	6	nedoločni zaimek
8	7	6	osebni zaimek
9	2	pojovni veznik

Od 1–9 navpično — velik pomladan-
ski praznik.

6.

SKRIVALNICA

Iz naslednjih stavkov izlušči imena štih-
rih naših uglednih mož!

- Oslom še kopriva diši.
Ta zavod nikdar ne počiva.
Bočnik jako pičlo spi.
Nikomur nikdar ne stori zlega!

ZASTAVICA V PODOBAH

REŠITEV UGANK IZ SEDME ŠTEVILKE

1. **Križaljka.** Vodoravno: 1. Sokol, 2. podolje, 3. sak, 4. Edo, 5. Ems, 6. met, 7. dvorana, 8. cbara, 9. ura, 10. bar, 11. Jan, 12. ara. — Navpično: 1. Sokolstvo, 2. Pad, 3. sedem, 13. od, 14. ko, 15. ol, 16. Ljubljana, 17. era, 18. arena, 19. med, 20. ob, 21. Ra, 22. ar, 23. ara.
2. **Enozložnica:** vráč, Vraz, vran, vrat, vrag.
3. **Zlogovnica:** 1. Kukavica, 2. Urban, 3. rana, 4. Edvard, 5. nebotičnik, 6. Torino. — Prve črke: Kurent.
4. **Številčnica:** Maribor, marmor, romar, riba, rob, bo, a.
5. **Posetnici:** šivilja, telefonistka.
6. **Zastavica v podobah:** Jabolko ne pade daleč od drevesa.

Vseh šest ugank so pravilno rešili:

Lučka Turkova iz Novega mesta; Anica Gregorčeva iz Murske Sobote (prav lep pozdrav papančku!); Ladislav Petrovič iz Most pri Ljubljani; Aleksander Kozine iz Maribora; Rasto in Tatjana Švajgarjeva, Miloš Babič, Ernst Jurko, Karl Polajnar, Zdenka Ambrožičeva, Milica Slugova, Pavel Tančič, Nives Mrmoljeva, Cvetka Ruparjeva, Nada Boršnikova, Peterček Sfiligoj, Marta Razlagova, Zorica Pučnikova, Marko Cerar in Benjamin Potočnik, vsi iz Ljubljane; Elizabeta Klimekova in Zvonimir Janežič z Bleda; Stojan Drašček iz Zaloga pri Ljubljani; Veljko Malčič iz Metlike; Božo Kokotec iz Vidma-Dobrepelj; Dušan in Boris Dernovškova, Tugomer Koser, Danka in Samo Pečarjeva iz Maribora.

VELIKONOČNE NAGRADE

Med ugankarji, ki rešijo vse uganke v tej številki, jih bo izbral žreb pet, ki prejmejo za nagrado vsak po en izvod Ganglovih zbranih spisov, VI. zvezek.

Med ugankarji pa, ki pošljejo rešitev vsaj treh ugank, bo določilo žrebanje tri, ki dobe za nagrado vsak po en izvod Zbašnikovih Drobnih pesmi.

Torej le pogumno v boji! — Pa mnogo sreče!

DROBNE ZANIMIVOSTI

V starem veku so imenovali mavzolej (grobnico) samo grob kralja Mavzola v Halikarnasu v Mali Aziji; po tem spomeniku so imenovali pozneje vse velike in razkošne grobnice mavzoleje.

POMLAD PRIHAJA

Pomlad prihaja,
z radostjo nas navdaja.
Vse, kar živi,
se veseli
pomladnega sijaja.

Cvetke se prebujajo,
ptičke pir praznujejo,
povsod njih pesem se glasi...
Zapojmo tudi mi!

Sonce sije gorkeje,
starček v njem se greje,
veselo gleda v svet:
»Že si prišla, pomlad,
hvala ti tisočkrat,
da sem te doživel spet!«

Štefan Vipavc.

IZ MOJEGA LOVSKEGA ZAPISNIKA

V velikih počitnicah sem povabila estrično Helo iz Celja na ribji lov. Za trvnikom pred našo hišo teče namreč potok, v katerem vsake počitnice pridno ribarim.

Bil je lep sončen dan, ko sem šla Helo čakati na postajo. To je bilo pozdravljanja, smeha in klepetanja! Medtem nama je atek v trgovini pripravil vse potrebno za lov. Gliste in črve pa sem že sama poprej naložila v smetišču za vrto. Atek je dodal še nekoliko sira ter nagajivo vprašal: »Kje imata pa torbo, če bo plen kaj bogat?« Dal je vsaki dolgo palico s trnkom, nakar sva odhiteli k vodi.

Ob obrežju sva dolgo stikali za ugodnejšim prostorom. Slednjič sem se jaz postavila kraj grma. Hela pa nekaj metrov od mene. Na trnek sem nataknila par črvov ter vrgla vrh daleč v vodo... Željno sem čakala, kdaj se kaj ujame. Okoli trnka je bilo polno malih, manjvrednih ribic, ki so potegovale za črve. Pod koreninami grmovja pa so se skrivale večje ribe, ki so bile opreznejše. Niso in niso se dale izvabiti iz svojih skrivališč. Pogledala sem k Heli in ji z roko pomigala, da ni nič. Tudi ona mi je dala enako znamenje. Kar se domislil sira. Nataknem košček na trnek in ga vržem v vodo. Počasi priplava izpod grma velika riba. Nekaj časa ogleduje sir, nato se z močnim sunkom zažene vanj in ga pogoltne. Nemirna sem postala in srce mi je

začelo hitreje utripati. Sama si nisem upala potegniti vrvi iz vode; za pomoč sem poklicala Helo. Z združenimi močmi sva izvlekli vrh. In glej, čudo! Na njej je visel velik klin, ki se je v zraku zvijal kakor kača.

Kričaje in skakaje sva odhiteli z njim v trgovino, kjer je že atek na najino vpitje prihitel na prag. Snel je klina z vrvice in dejal smeje: »S kredno napišem v dimnik, da vama je šel velik klin na led.«

Ko je klina usmrtil, sva odhiteli z njim v kuhinjo k mami. Ta pa je rekla: »Kar oderimo ga in na olje z njim!« Takoj smo se ga lotile in kmalu je lepo zadišalo po ribji pečenki.

Se danes mi je žal, kar imam las na glavi — in teh ni malo, to si lahko mislite! — da vas nisem takrat povabila na našo izvrstno pojedino. Tako smo se namreč mastili, da nam je vsem tekel bridki pot po čelu.

Po gostiji je prinesel atek za vsakega gosta naprstnik hruškove vode, da smo si z njo pogasili žejo. Saj veste, da riba mora plavati, ker je tega že od rojstva vajena. In v hruškovi vodi se baje najbolje počuti.

V. M.

ZVONČEK.

Zgodaj, ko še sneg sneži
in narava sladko spi,
ko še zemlja mirno sanja,
že zvonček nam pomlad oznanja.

On prvi je, ki nas budi,
lepo zvoni, ponosno kima,
saj tudi njega radosti,
da proč je zdaj nadležna zima.

A komaj da se razcveti,
močle od nas se poslovi.
On, ki smo vsi ga radi imeli,
sedaj nič več nam ne zvoni.

A prišel spet bo čas njegov,
ko bo oznanjal nam pomlad,
njegov srebrnočisti glas
vsak izmed nas bo slušal rad.

Spet on bo prvi k nam prišel,
iz spanja vse nas prebudi,
na prsa vsak ga bo pripel,
se zlate Vesne veselil...

Terezija Šepetačeva,
Globoko pri Brežicah.

Spoštovani gospod Doropoljski!

V šesti številki letošnjega »Zvončka« ste se z Janezom Smrečnikom iz Ljubljane pogovorili o novih mladinskih knjigah. Jaz sem si tudi prištedil nekaj dinarčkov in bi kupil kakšno lepo knjigo, najrajši pesmi, ki se jih, če mi ugajajo, zelo rad naučim na pamet, da jih potem ob kakšni priliki v šoli deklamiram.

Lepo Vas prosim za nasvet, za katerega Vam bom od srca hvaležen.

Z vdanimi pokloni

Milan Bernik, Maribor.

Odgovor:

Ljubi Milan!

Prav rad ustrezem Tvoji prošnji in nič nisem v zadregi, kaj bi Ti priporočil.

Pred menoj na pisalni mizi leži najnovejša knjiga mladinskih verzov našega znanega pesnika in pisatelja E. Gangla, I. podstaroste Sokola kralj. Jugoslavije, zbirka, ki nosi pomembni naslov: **Mladi sokolski rod.**

Pesnik je posvetil svojo sončno knjigo najmlajšim borcem za poveljanje in slavo naše ljube domovine, naši sokolski mladini.

Zbirka vsebuje pesmi, ki bodo poslej zvesto spremljevale Sokoliče in Sokoličice na vseh njih mladih potih. Evo Ti ene:

Mi Sokoliči...

Mi Sokoliči,
mi smo junaki,
svojega naroda
mladi vojaki.

Mi Sokoliči,
mi smo Slovenci,
zemljice naše
borci iskreni.

Mi Sokoliči,
mi se krepimo
in se nikogar
nikdar ne bojimo!

Mi Sokoliči
bratstvo gojimo,
v bratski ljubezni
složno živimo.

Mi Sokoliči
zvesti, pogumni,
radostnih src smo,
zdravi in umni.

Mi Sokoliči
čvrsti in zdravi
gromko pošiljamo
glas očetnjavi:

Mi Sokoliči
tebi smo vdani,
bodi nam zdrava,
slavna ostanil!

Ti je vseč, kaj ne! Pa jih je med 32. v zbirki najdeš še mnogo lepših.

Prav iskreno Te pozdravljam!

Gospod Doropoljski.

Predragi gospod Doropoljski!

Moj součeneec Menih je narisal zadnjič za »Zvonček« premogovnik. Slika mi je zelo ugajala. Jaz Vam pa pošljem danes sliko

steklarske peči ali banje, pri kateri dela moj atek. V sredini ga vidite, kako ravno sega s »fajfo« v raztopljeno steklo. (»Fajfa« je cev za napihovanje steklenic.) Sprejaj ima »modele«. Z njimi napravi lepe oblike steklenicam. Na desni in na levi vidite steklarja, ki ravno napihuje steklenico. Tam blizu so peči za počasno ohlajanje steklenic. Na vrhu so cevi za dovajanje svežega zraka. — Težko je steklarsko delo.

Prisrčno Vas pozdravlja

vdani kotičkar

Karel Percel,

učeneec V. b razreda, Hrastnik.

Odgovor:

Dragi Karel!

Velika večina mojih Zvončkarjev prav gotovo še ni videla notranjosti steklarne, morda še sploh čula ni, da imamo v naši domovini tudi take tovarne. Zdaj bodo kotičkarji vsaj vedeli, odkod dobivamo steklenice in kozarce, da se iz njih pokrepčamo, kadar nas muči žeja.

Zelo sem zadovoljen s Tvojim pismom, kmalu se še kaj oglasi in vse sošolce prav lepo pozdravi! — Pa še kakšno risbo mi pošlji, tako robo Zvončkarji posebno radi gledamo.

Zdravo!

Gospod Doropoljski.

83. rojstni dan je obhajal v začetku marca češkoslovaški državni predsednik Tomaž G. Masaryk.

Velikega medveda so pred kratkim ustrelili pri Kotor Varoši blizu Banjaluke. Medved je tehtal nad 200 kg.

V naši državi imamo 115.546 koles. Največ koles ima dravska banovina in sicer 47.193, nadalje se vrstijo dunavska, savska, drinska, vrbaska in vardarska banovina. V Beogradu je 1001 kolesar, v moravski banovini 901 in v zetski 279.

Največje sportno mesto v Evropi je glavno mesto Norveške, Oslo.

Norvežani so obhajali dne 5. marca znamenito sportno obletnico, 50 letnico prve vsačarske tekme v Holmenkollnu. Tu se vrše vsako leto sportne svečanosti Norvežanov, ki se jih je letos udeležilo nad 50.000 gledalcev. Pri tekmah je bil navzoč tudi norveški kralj.

Indijanec John Lamaster je bil v Huntuem cirkusu v Ameriki zaposlen celih 60 let. V tem času je zapel eno in isto pesem vsak dan po dvakrat. Sedaj je stopil v zaslužni pokoj.

Južna Kalifornija velja s svojimi razkošnimi kopališči, vrtovi in parki za paradiz Amerike. Sredi meseca marca pa je nenadna potresna katastrofa spremenila cvetoče pokrajine, naselbine in kopališča v razvaline. Potresni aparati so zabeležili 33 močnih potresnih sunkov, ki so porušili približno 60.000 hiš in usmrtili 3.300 oseb, hudo ranjenih pa je bilo 6000 ljudi.

V Parizu so pred kratkim izumili pokrivalo, ki se pa, kakor pravijo strokovnjaki, ne bo obneslo. Gre za klobuk, ki je obenem lahko dežnik. V dežju pritisneš na poseben gumb na klobuku in krajci se na vse strani razširijo za 25 cm. Klobuk se s tem spremeni v dežnik.

Mnoge države v Ameriki so bile radi pomanjkanja denarja primorane izdati za silni denar. V Washingtonu so izdali okrogle lesene novce in papirnate nakaznice za določeno količino pšenice.

Francoski inženjer Thomas je odkril poseben aparat, s pomočjo katerega bodo slepi lahko čitali vsako pisavo in tiskane črke. Posebna električna priprava prenese črke na tanko kovinasto ploščo tako, da jih slepci lahko s tipanjem spoznajo. V zadnjem času so napravili poizkuse, ki so se sijajno obnesli. Vsi strokovnjaki so mnenja, da je ta izum največjega pomena za slepce.

Neka ameriška tvrdka je pričela pred kratkim z izdelovanjem posebnih očal, ki popolnoma zaprejo oči, da ne more do njih noben svetlobni žarek. Rabili jih bodo tisti, ki slabo spijo, ker jih moti dnevna svetloba.

Glavno mesto sovjetske Rusije je danes Moskva. Včasih je bil to Petrograd, ki nosi danes ime Leningrad.

Vulkan Vezuv je pričel po dveletnem počitku zopet delovati. Zadnje dni so čuli, kakor poročajo iz Neaplja, dolgotrajno podzemsko grmenje; iz žrela pa leti že več dni pepel v vedno večjih množinah.

V ruskih rekah živi riba, ki jo Rusi imenujejo »količkas«. Ta riba je dolga komaj 6 cm, na hrbtu pa ima nevarne bodice in je menda edina riba, ki si dela vsako leto svoje gnezdo. V gnezdu pa ne živi in se tam tudi ne skriva pred sovražniki, temveč si dela gnezdo le, da v njem odgoji svoje potomstvo.

Japonsko je zadela pretekli mesec strahovita nesreča. Tajfun (morski vihar) je razdejel ob obrežju cele pokrajine. Posebno strašna so bila opustošenja pokrajini severno mesta Tokia. Okoli 7000 človeških prebivališč je v razvalinah. Zelezniške proge, brzozjavne in telefonske zveze so razdejane; voda pa je poplavlila ogromne nasade riža.